

Saksbehandler:
Steinar Lien, telefon: 33 34 82 59
Rådmannens stab

Autonom fergeløsning over Husøysundet. Utviklingsavtale med HSN

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for nærings- og samfunnsutvikling	12.04.2018	017/18
Formannskapet	16.04.2018	035/18
Bystyret	25.04.2018	037/18

Rådmannens innstilling

1. Anbudsinndelingen av ny autonom passasjerferge over Husøysundet utsettes.
2. Tønsberg kommune inngår en intensjonsavtale med Høgskolen i SørØst-Norge om utvikling av en autonom og klimavennlig passasjerferge over Husøysundet.
3. Rådmannen bes om å vurdere anskaffelsen i forbindelse med neste økonomiplan.

12.04.2018 Utvalg for nærings- og samfunnsutvikling:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Norunn Askeland V fremmet følgende tillegg til rådmannens innstilling:

4. Rådmannen/nærings sjefen bes bruke Ole 4-prosjektet til optimal næringsutvikling for Tønsberg. Forslaget fikk 1 stemme V og falt.

Etter dette fattet UNS følgende vedtak:

UNS- 017/18 Vedtak:

1. Anbudsinndelingen av ny autonom passasjerferge over Husøysundet utsettes.
2. Tønsberg kommune inngår en intensjonsavtale med Høgskolen i SørØst-Norge om utvikling av en autonom og klimavennlig passasjerferge over Husøysundet.
3. Rådmannen bes om å vurdere anskaffelsen i forbindelse med neste økonomiplan.

16.04.2018 Formannskapet:

Møtebehandling:

Suzy Haugan (V) foreslo:

Nytt punkt 4: Rådmannen/næringssjefen bes bruke Ole 4-prosjektet til optimal næringsutvikling for Tønsberg.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Haugans forslag fikk en stemme og falt således.

Etter dette fremmer formannskapet slik innstilling for bystyret:

FORM- 035/18 Vedtak:

1. Anbudsinndelingen av ny autonom passasjerferge over Husøysundet utsettes.
2. Tønsberg kommune inngår en intensjonsavtale med Høgskolen i SørØst-Norge om utvikling av en autonom og klimavennlig passasjerferge over Husøysundet.
3. Rådmannen bes om å vurdere anskaffelsen i forbindelse med neste økonomiplan.

25.04.2018 Bystyret:

Møtebehandling:

Formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

Etter dette fattet Bystyret følgende vedtak:

BY- 037/18 Vedtak:

1. Anbudsinndelingen av ny autonom passasjerferge over Husøysundet utsettes.
2. Tønsberg kommune inngår en intensjonsavtale med Høgskolen i SørØst-Norge om utvikling av en autonom og klimavennlig passasjerferge over Husøysundet.
3. Rådmannen bes om å vurdere anskaffelsen i forbindelse med neste økonomiplan.

Sammendrag:

Bystyret har tidligere bedt rådmannen om å utlyse et anbud for anskaffelse og drift av en autonom ferge over Husøysundet. I den senere tid har både offentlige myndigheter og teknologibransjen fått stor fokus på selvstående løsninger innenfor transport. Det tilbys betydelige midler til utvikling og stimulering. Blant annet har Høgskolen i SørØst-Norge mottatt ressurser og har invitert Tønsberg kommune til å delta i et utviklingsprosjekt med ny autonom ferge over Husøysundet som mål. Rådmannen har i samarbeid med HSN utarbeidet et utkast til avtale og anbefaler at selve anbudsprosessen av en ferge utsettes.

Vedlegg:

20180214 Intensjonsavtale Tønsberg kommune - Ole 4

Innledning – hva saken gjelder:

Bystyret har bedt rådmannen utlyse et anbud på anskaffelse og drift av autonom klima- og miljøvennlig passasjerferge over Husøysundet. Det ble tatt forbehold om politisk budsjettvedtak.

Administrasjonen har vurdert nærmere hvordan en anbudsprosess kan gjennomføres og samtidig blitt kjent med noen alternative framgangsmåter for å utvikle og anskaffe en autonom passasjerferge.

Fakta grunnlag:

Anskaffelse av en autonom passasjerferge må følge reglementet for offentlige anskaffelser. En anbudsprosess av et produkt som ennå ikke finnes i markedet, men som må utvikles, vil kreve en spesiell framgangsmåte. Ved komplekse anskaffelser kan det benyttes en teknikk som kalles *anskaffelse med konkurransepreget dialog*. En slik anskaffelsesprosess vil kreve noe spesielle kompetanse for å lede dialogen med leverandørene. En vesentlig del av denne prosessen vil fokusere på å komme fram til hvilke løsninger som er mulig å utvikle og anskaffe. Administrasjonen må eventuelt kjøpe inn slik prosesskompetanse. Valg av leverandør og kontrakten om selve anskaffelsen gjøres til slutt i en slik prosess.

Et annet alternativ er å inngå en *innovasjonskontrakt* med én leverandør. Den private leverandøren kan motta forskningsmidler fra Innovasjon Norge. Kommunen som oppdragsgiver må bidra med kompetanse og timer tilsvarende 20 % av utviklingskostnaden. Innovasjonskontrakten kan inngås med den leverandøren kommunen ønsker, uten forutgående anbudsprosess. Selve anskaffelse av fergen til slutt må imidlertid skje i en vanlig anbudsprosess.

Et tredje alternativ som nå har blitt aktuelt, er et samarbeid med Høgskolen i SørØst-Norge (HSN/Bakkenteigen). HSN har mottatt betydelige prosjektmidler fra Forskningsrådet og FORREGION (BTV/næringslivet) til å arbeide med selvkjørende transportløsninger i samarbeid med næringslivet. Innenfor dette utviklingsområdet er HSN svært interessert i å få til et samarbeid med Tønsberg kommune om utvikling av en autonom ferge «Ole 4». Tønsberg kommune kan inngå som en partner i et forsknings- og utviklingsprosjekt med HSN. HSN trekker inn lokale og regionale leverandører i utviklingsarbeidet. Rådmannen har sammen med HSN utarbeidet et forslag til intensjonsavtale hvor det i fase 1 og 2 arbeides med kartlegging, analyse og prosjektering av ny ferge. Kommunen har videre

opsjon på å ta del i fase 3 og 4 med bygging og prøvedrift av en autonom ferge. Hele prosjektfasen er anslått til ta 3 år. Inntil regelverket eventuelt åpner for autonome passasjerferger, må fergen vær bemannet. I dette alternativet må også selve anskaffelsen skje som vanlig anbudsprosess etter utviklingsfasen.

Helt nylig har også Innovasjon Norge utlyst midler til *Innovasjonspartnerskap 2018* hvor kommuner kan søke om midler til å utvikle helt nye løsninger. Denne ordningen kan være mulig å kombinere med et samarbeid med HSN, og kan også åpne for at selve anskaffelsen av fergen kan skje ved at «pilotfergen» kan kjøpes direkte, uten anbudsprosess. Det vil også her kreves prosesskompetanse, noe som HSN har og kan bidra med. Rådmannen vil eventuelt vurdere dette nærmere i samarbeid med HSN, og fremme en søknad til Innovasjon Norge. Vinnere offentliggjøres 25. mai.

For tiden er det mange aktører, både offentlige og private aktører som har fokus på autonome løsninger. I denne sammenhengen har også Vestfold fylkeskommune forberedt en søknad om midler fra Samferdselsdepartementet til *Smartere transport i Norge*. Her ønsker en å se på «Ole 4» i en større transportløsningssammenheng. Autonom buss i Horten er også med i søknaden. Tildelingen av midler er organisert som en konkurranse. Om fylkeskommunens bidrag kan bli 1 av 3 vinnere avgjøres 31. mai.

Rettslig grunnlag:

Lov om offentlige anskaffelser

Forholdet til kommuneplanen:

Handlingsdelens tiltak om ny sykkelferge Husøy-Husvik.

Vurderinger:

Det er stor interesse for autonome løsninger blant både offentlige myndigheter og institusjoner samt i teknologibransjen. Kommune er derfor i en svært god situasjon når vi nå ønsker en ny og innovative løsning for en passasjerferge over Husøysundet. Den største utfordringen blir trolig ikke av teknisk art, men det offentliges regelverk og kravene til sikkerhet for selvgående passasjerferger. Sjøfartsdirektoratet er premissgiver i form av regelverk for all transport på vann og et nært samarbeid er nødvendig. Utvikling av tekniske løsninger og ivaretagelse av sikkerhet, må gå hånd i hånd med tilpasninger av regelverket.

I en slik situasjon kan det være hensiktsmessig å skynde seg litt langsomt med tanke på at utvikling av en ny løsning vil trenge noe modningstid. Samtidig er det mulig å nyte godt av utviklingsmidler som også kan gjøre anskaffelsen noe enklere.

Å inngå et utviklingsprosjekt med HSN kan være en hensiktsmessig framgangsmåte for kommunen, samtidig som det også stimulerer utviklingen av studietilbudet ved høgskolen og lokalt teknologimiljø. Prosjektet kan skape vekst i lokal og regional industri samt skape grunnlag for nye bedrifter.

I fase 1 og 2 deltar kommunen i kartlegging, analysearbeid samt prosjektering av en ny ferge. Kommunens bidrag blir å stille Ole 3 til disposisjon (sammen med eieren) for innsamling av data og analyse, delta i prosjektmøter med egen kompetanse og fra

brukerne.

Fase 3 og 4 vil omfatte bygging av en pilotferge og prøvedrift. På grunn av noe usikkerhet rundt anskaffelsesregler og eierskapet til pilotfergen, tas det forbehold om deltakelse i disse fasene og at kommunen må ta stilling til dette på et senere tidspunkt.

Et utviklingssamarbeid med HSN vil trolig åpne for en bedre og bredere medvirkning i prosjektet enn en anbudsprosess med konkurransepreget dialog, som kan bli noe mer krevende for kommunen.

Alternative løsninger:

Anskaffelse og drift av en manuell ferge.

Ingen ferge.

Økonomiske konsekvenser:

Dersom det skal gjennomføres en anbudsprosess med konkurransepreget dialog nå, vil det være et behov å kjøpe ekstern kompetanse til prosessledelse. En kostnad på anslagsvis kr 250 000.

Inngås det et utviklingssamarbeid med HSN, vil kommunens bidrag være begrenset t å stille med kompetanse, tid og at driften av Ole 3 i 2018 stilles til disposisjon for kartlegging og analysearbeid. Dette forutsetter også at den private eieren av Ole 3 er positive. Kostnader ifm anskaffelsen kommer eventuelt senere etter prøvedriftsperioden av pilotfergen tidligst 2021. Dette bør vurderes i økonomiplanen for 2019-2022.

Konsekvenser for næringsutvikling:

Mye av målsettingen med det offentliges fokus og ressursbruk på autonom teknologi er stimulering til næringsutvikling. Både lokale og regionale leverandører vil kunne ha nytte av prosjektet på sikt.

Helse- og miljøkonsekvenser:

Passasjerferge vil kunne redusere bruk av bil, og det er forutsatt at fergen skal drives med miljøvennlig energi.

Konsekvenser for folkehelse:

Stimulerer gange og bruk av sykkel.

Konsekvenser for barn og unge:

Det blir lettere for barn og unge å forflytte seg.

Konsekvenser for sammenslåingen Re og Tønsberg:

Ingen spesielle.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at kommunen ikke setter i gang en anbudsprosess nå, men inngår

et samarbeid med HSN om utvikling av en autonom ferge med mulighet for en senere anskaffelse.

Videre behandling:

Formannskapet

Bystyret

Tønsberg,

Geir Martin Viksand
rådmann